

Onderwijs laat € 300 mln liggen

Instellingen kunnen via een betere bedrijfsvoering 6% besparen op hun begroting

Elisa Hermanides
Amsterdam

Onderwijsinstellingen kunnen jaarlijks minstens € 300 mln besparen op hun bedrijfsvoering.

Dat blijkt uit onderzoek van Alfa Delta Compendium — een bedrijf gespecialiseerd in procesoptimalisatie — onder tachtig onderwijsinstellingen met jaaronzettingen van meer dan € 45 mln. Het gaat om alle onderwijsniveaus, van basisschool tot universiteit.

Veel valt er te halen door onder meer het vaak 'belabberde' inkoopbeleid te verbeteren, zegt Wim Nieland, managing director bij Alfa Delta Compendium. 'Het

komt vaak voor dat de Europese aanbestedingsregels niet worden nageleefd. Of, bij kleinere bedragen, dat er niet netjes drie offertes worden gevraagd.'

Onder invloed van het Rijk zijn veel onderwijsinstellingen de afgelopen decennia gefuseerd, zodat er efficiënter kon worden gewerkt. Maar volgens Nieland is de efficiëntie slechts deels verbeterd. 'Soms is er sprake van meerdere financiële en administratieve afdelingen die kunnen worden samengevoegd.' Ook komt het nog vaak voor dat elke locatie haar eigen onderhoud regelt. Nieland: 'Het is veel efficiënter dat als instelling aan één partij uit te besteden.'

Onderwijs Laaghangend fruit

6%

Instellingen zouden 20% kunnen besparen op overheadkosten. Deze maken circa 30% uit van de totale begroting. Daarop kan dus 6% worden bespaard

€ 300 mln

Bij instellingen met een omzet van meer dan € 45 mln kan € 2,7 mln bespaard worden. Voor 113 grote instellingen samen is dat meer dan € 300 mln

Ook het aantal externen in ondersteunende functies leidt tot onnodig hoge kosten. Het inhuren van extern personeel is populair, vanwege de onzekerheid over de hoogte van de rijksbijdragen, zegt Nieland. 'De hoogte hangt af van het aantal leerlingen.' Gemiddeld zijn externen echter drie keer duurder dan vaste krachten. 'Elke organisatie heeft behoefte aan een flexibele schil, maar in het onderwijs is het te ver doorgeschoten.'

Uit het onderzoek blijkt dat op de totale begroting 6% kan worden gewonnen. In Nederland zijn 113 onderwijsinstellingen met een jaarbegroting van meer dan € 45 mln. Als er bij elke instelling een

besparing wordt gerealiseerd van € 2,7 mln, leidt dat tot een totale jaarlijkse besparing van ruim € 300 mln. De bezuinigingen uit het regeerakkoord (€ 1,3 mrd in 2015) zijn volgens Nieland dan ook eenvoudig te realiseren.

De raad voor het voortgezet onderwijs denkt ook dat er veel kan worden bespaard. 'De administratieve lasten rijzen de pan uit, doordat de overheid scholen opzadelt met te veel verantwoording. Dat kan efficiënter.'

De hbo-raad herkent zich niet in het onderzoek. 'Bij hogescholen is de bedrijfsvoering wel degelijk professioneel', aldus een woordvoerder.